

(۲۷۹) (۲۷۸)

کتاب: بیاض رشک ریاض ^ع ۲۰ ساله در طب ^ت ۸ صفحہ سنتی

متراف: حکم غمہ فحی الدین

کاتب: نور افضل مختیار پوری

سال کتابت: ^{خط} ۱۳۰۱

زبان: فارسی اردو و ^ت سنہ ۱۸۸۱: طب

تقطیع: ۱۷x۱۹ اوراق: صفحت ۱۸۸ ^{سطور:} ۱۷ + ۱۳

کیفیت:

فهرست بیاض رشک ریاض موجب مضایین و صفحہ سات

صفحه	مضایین	مضمون	صفحه
۳	باب امراض سر تنقیہ دماغ	نوع دیگر برای حمیات و سعال و ضیق طفل	۷
۸	برای خنثاق و طاعون و غیره	دیگر طین برای سوری و مسیح	۸
۸	حب زراوندی	نوع دیگر مسهل برای درد گرده و قولنج	۸
۹	چپتری برای نزول و بخوابی	نوع دیگر اطفال برای امراض مذکوره	۹
۱۰	نوع دیگر بلستر	نوع دیگر منضج برای مالینج لباخ	۱۰
۱۱	نسوار برای سرسام و وجع الخ	نوع دیگر منضج برای فاج و سردا	۱۱
۱۲	باب در امراض سرسام	نوع دیگر منضج برای حمیات و ذات الجنب	۱۲
۱۱	حب ابرام برای سرسام و جنون الخ	منضج برای حمیات کلان و حرقة الخ	۱۱
۱۵	نوع دیگر سعوطه امراض مذکوره	برای حمیات کمنه و بخار حریل	۱۵
۱۶	نوع دیگر برسام دحوی	نوع دیگر منضج برای حمیات هر قسم الخ	۱۶
۱۷	نسوار برای ام الصبیان و وجع	برای حمیات بار در هر قسم	۱۷
۱۸	باب منضج و مسهل	برای سرقة و ضیق و ذات الجنب	۱۸
۱۹	منضج برای سودا و صفرا و سہمبیا	برای سرقة و دکام	۱۹
۲۰	دیگر مسهل برای تنگی نفس و بخوابی	برای استفراغ و زقی و طبع خونی الخ	۲۰

صفحه	مضمون	صفحه
۱۳	دگر منفع برای فایح وام الصبیان	۱۹
"	برای باد فرنگ و جره الخ	"
۱۴	برای جد ری کشیدن الخ	۲۰
"	برای گزیده سگ دیوان	۲۱
"	برای آمانس بدن	"
۱۵	برای چاباک و ذذر	۲۲
"	منفع برای خارش بدن	"
"	برای یرقان و طحال	"
۱۶	برای مصفا خون و جره الخ	۲۳
"	برای حمیات دموی	۲۴
۱۷	علاج برای سرسام دموی	"
"	نوع دیگر برای حمیات هر قسم	"
۱۸	نوع دیگر برای عصر الولادت	۲۵
"	منفع برای کشادن طمخت	"
۱۹	نوع دیگر منفع برای برسام و ذات الجنین	"

برای

صفحه	مضمون	صفحه
۲۵	برای باد فرنگ و آتش الخ	"
۲۶	نوع دیگر جلاب یعنی حب رسپور الخ	"
"	حبوب سلاطین برای جره	۳۷
"	حبوب مردار سنگ	"
۲۷	حبوب سیجاب الخ	"
۲۸	حبوب مسکین نواز	"
۳۰	جهت باد فرنگ و پر میل	۳۸
۳۲	نوع دیگر برای جره و قرع	"
۳۳	جلاب دند و سیجاب	"
"	باب محبوب هر قسم	"
۳۴	نوع دیگر حب الشفا برای نزول	۳۹
"	حبوب بوا سیر خونی	"
۳۵	حبوب مسک	۴۰
"	حبوب جبهه زکام و سرخ و نزول	"
۳۶	حبوب برنجی مسک و کامل فریبی	"

صفحه	مضمون	صفحه
۴۱	نوع دیگر خوب برای حمایت دق	۴۵
"	حب شفا عکده برای نزول	۴۶
"	برای قوت دماغ و مغوی باه ای	"
"	برای بند کردن طمخت ای	"
"	برای بند کردن طمخت	"
۴۲	حب خوب بهضم طعام	"
"	برای حمایت هر قسم	"
"	حب خوب افزون مغوی دماغ و دماغ نزول	۴۸
"	حب قه زعفران حرارت آمدن طفل	"
۴۳	برای مضمون طفل	"
"	حب الشفا برای حمایت تدر روز آمدن	۴۹
"	برای سرفه گرم	"
۴۴	برای قوت باه بی نظیر است	"
"	ایارج فیقره	۵۰
"	برای یرقان	"
"	باب اقراص بر قسم - زیابیطوس	"

صفحه	مضمون	صفحه
۵۱	نوع دیگر سفوف و سنون ای	۵۴
"	سفوف و دیگر برای سبج و زحیرا	۵۵
"	برای قبض	"
"	جهت جریان منی و مطلق صفت	"
۵۲	سفوف و دیگر برای بوی آب و موک ای	"
"	برای درد شکم و گرده و قولنج ای	"
"	سفوف حاکی و تحلیل ریح	"
"	برای اسهال بادی	"
"	برای بادی و برتی	"
۵۳	برای سوزاک و بسته بول	۵۸
"	برای استخوان شکسته و خوب	"
۵۴	برای بوی اسیر خوبی	"
"	برای سوزاک مفید است	"
"	درد گرده و قولنج ای	"
۵۵	سفوف و سنون ای	۵۹
"	جهت و جمع الکمر	"
۵۶	برای بارد و حمیا هر قسم	"
"	برای برسیل تازه و کهنه ای	۶۰

طباخیه لبه صدف هر واحد دو توله آب گلاب یک شیشه ترتیب معلوم **قن**
 نقوه بوره سیجاب طوطیه هر واحد یک توله نقوه و سیجاب با آب طوطیه کرک مالیده
 چونکه سیجاب و نقوه بکرات شود نگاهدارند و کسی زیور نقوه مالیده بر آتش گرم کرده که سیجاب
 بیرون شود باقی نقوه خالص باز بورد کوره پیچیده خنک ماگرد **درد عرق بهمت باد فرنگ**
وجوه هر قسم کونک تازه بکن تازه دامامه کاندیری تازه برگ سمرقند پوست گون تلخ
 پوست کلو تیا هر واحد نیم پاء حسب دستور عرق کنند قدر خوراک نیم پاء صبح و شام بنهند
عرق برای باد فرنگ و جگر و خشکی هر قسم شیره گاو بی هفت آثار خالص عرق کشیده
 کشیده بدارند گا و زبان نیم آثار کشیده کوفته نیم آثار اسطوخودوس پیچوله شایسته
 یکپاء عتاب یکپاء برگ نم سائیده نیم پاء پوست نم کوفته نیم پاء بور نم نیم پاء
 صندل سفید نیم پاء اگر بور نم ملیده نشود تا برگ و پوست اضافه کنند همه ادویه
 بهشت پاس در آب تر کرده بوشانیده همین کرده از غزال شپلیده قوگ بیرون کنند و
 از آب عرق کشیده کشیده بدارند بعد از هر دو عرق نیم پاء در کاله چینی انداخته
 اشیاء زیرین بوقت شب تر کنند عشب گل سرخ هر واحد نیم توله سناشته ما عتاب
 ده عدد شایسته بکوله علی الصباح همین کرده شپلیده صاف کرده نقوح بوشانند
 بر سیز مایه طم تر شیشه کنند کونک بوشانند جرب و پتیرت **دوغن شکر نام دکی**
کی اکسیر شکر خالص دو توله اناره روز آگ کی کیرین کیرین قر چار توله
 نموم خالص همگادین اور شکر ملا کوره کون اسین ڈالکر نرم نرم آتش بر بکا وین

که بالکل حل ہو جاوین بعدہ در شیشی آتشی ڈالکر کپڑ مات کرک لب کیرین قیر در سیر
 شیشی آتشی لیکر اسکی منهن سین ملاوین اور ایک کڑ ہی سین ریت ڈالکر کوٹے
 کی آگ پر رکھین جب ریشے خوب گرم ہو جاوین تو پہلے لب شدہ شیشی کون ریتی بین
 رکیں دوسری شیشی کون کر تا ہی سین باہر رکیں قیر بطریقہ عرق روغن زکلیتنگا پس
 نگاه مین رکیں پامہ روغن شکر ہر قسم کی نام دی کی ڈال کر سیر پی - قد خوراک در
 چانول مکن یا دودہ سہی کا یا کیرین **تیزاب چاندی کی صاف کرنے کی** سیجاب دو توله
 تیزاب فاروقی یک آونس ایک بوتل مین دونوں اشیاء ڈالین جب اسکا دونه
 ختم ہووین تب پانی سے بوتل پر کر رکیں **طلاء ملذذہ صمغ عجیب و آرامودہ** پان پاتہ
 بیج زریق ہر واحد سہ توله بیریوتی افیون انگن ہر واحد ششما ہر دو پیکوفتہ در
 روغن گاوی بریان کنند چونکہ سیاہ شود شپلیدہ روغن در شیشی انداختہ نگاهدارند
 و توگ اور اجدادارند وقت حاجت بر قضیب روغن مالیدہ قدری قوگ بستہ نمایند
 قدری وقت دیر کردہ و قضیب را صاف کردہ بکار مشغول شوند **نوع دیگر برای خنق**
 کباب چینی در چم کنند انشاء اللہ نقا فائدہ محصل شود **سرمہ برای دندان و جراح و ناسخ**
و قند و جگر عین و حار چشم صمغ آرامودہ لب مرخالص پوست لیمو کابلے شب یانی
 شوارہ قلمی نوشاندر طوطی سبز افیون رسوت صادق ٹک لاپورا قند سفید
 شاہی ہر واحد دو توله جسد بکوتول مس و جدرادر کنجی انداختہ در کورہ آہنگران
 گداز کنند و دیگر ادویہ نیم کوب کردہ جہ اجداد آب تر نمایند علی الصباح ادویہ بالے

در آتش سوراخ غوده با آب بدم مذکور بطریق مشهور معلوم سر دکا پند بعده بوره ساخته در آب
 لیمون قدر سه آن انداخته سه روز نگاهدارند انشاء الله تعالی که بوره جذب باشد بعد خشک
 شدن کرل مالیده در شیشه انداخته نگاهدارند کمال فربست **نفع برای خارش بدن** دانابو
 پوست بیلد شانه بیلد سیاه گل سرخ هر واحد بکتول عسل خالص سه توله **نوع دیگر**
نفع برای نور کان سیخ درخت پنبه سیخ باد نجه بده کهنه همون ترتیب معلوم **تبریزی** یا بچند آن
 آرد جو زرد چوب هر واحد بکتول روغن تخم دو توله ترتیب معلوم **حب ننگ برای ریح کو کپول**
دیتی پینی اور طعام کون هضم کرن پینی اور هضم کون نفع دیتی پینی صفت ادویه ننگ توله
 ننگ اندر ننگ سانبهر ننگ سیاه ننگ لفظی پوست بیلد زرد پوست بیلد پوست آله
 سونف اجوان هر واحد ایک درم زیره سیاه زیره سفید شیطج سونثم
 فلفل سیاه پیلد راز سهماگه نوشتندر سنای هر واحد شش تا انگوزه بریان -
 ایک ما سب داٹوں کون پیس کر جو پیس عد دلیمون کی عرق بین کرل کرن - اور
 چنگلی بیر کی برابر گو لیان بنا کر ایک گولی روز کایا کرن **نوع دیگر** پاره سفید پاره و
 برنال ورق شکر اولاسار جو کار هر یک یکدکه کوار قرچی جی گهرم هک پهر کرل
 کری نکه جو جی بیالرم رکی مشان بو پیالو ذه جیس اتی مانه جی سان منخن لنبه چذبا
 دانگم ننگ خری باری واری پیالی جو گل حکمت انم ذلی پاس کان لول ذسب و جو ذک
 خچتر و آلو خری چونون خری رچی وری وری ان پهر هینان بیر جی مانین جی باه ذیس
 جیتری ذیس - چار پهر باری وری نارلی وری پهر چار پهر ذیس قلع آنه تی چار تیوان

نوع

نوع دیگر بچترن ذوئی جو صابن - کاشک سودا نمبره کان ۴۲ وارو آنه - ۶
 پانی عوانه - تیل ترن جوا جو ۱۲ آنه - پو پیا کاشک سودا منخن تین جی کوچی م
 هر یا تی ذینخن پانی سمیت و جی ره کوه نه پوه گری و بند و پوه ترن جو تیل لوه جی تلی م چا
 کاشک سودا جو گبریل پانی لات خری و جی پوه بروقت کان جی کر پی سان گھاٹو -
 ایا ۱۵ امت خوب گھاٹو تیل مصالغ گدجی مانی جهره اگھاٹا تی پوننا پوه تین جی
 بیستیم و جی جی نوم ری دخی رکبا - هک یا پن ذینخن کان پوه جده بین جهره و تلی تده
 لوه جی چری سان چکیون نا هیرول پوه پانی ذینخن چد جن تر سکس -
صابن بت لائو کاشک سودا ۹۸ - ۱۰۰ وارو هک آنو پانی هک آنو
 تیل ناریل ۴ آنه پو پیا کاشک سودا پانی هک تین جی دپی م و جی بروقت
 کانی سان گھاٹو جلد گری و بند و سو هک یا پ ذینخن مای چذ بو - پوه تیل تپام
 و جی لات متین پانی جی و جی کان جی کر پی سان گھاٹو ایا ۱۲ امت خوب گھاٹو
 پوه گلپسیرین م رنگ گد می صابن م و جی پوه هک امت خوب گھاٹو نه
 رنگ گد جی و بند و پوه تین جی بیستیم و جی ره کوه ذید یا پ کلاک یا جهره سخت
صابن بچترن جهره و تلی زحی صابن انگریزی نا هبو

محمد شاد و المنه کاین نسیم عجیب بمعه فوائد غریب به آوان حمید تاریخ سعید اعنی
 برت و درم شعبان المعظم ۱۳۳۳ هجریه ازید اضعف العباد محمد افضل
 محمد الاله الا الله بختیار پوری عفی الله عنه بانام رسید
 ۱۳۳۳ هجریه ۱۳۳۳ هجریه

اسم مرضن جا جي انسان جي وجود ۾ لاحق ٿين ٿا ۽ انهن جي		معالجن جا نالا داخل ڪيا ويا آهن	
نالو مرض جو	نالو سنڌي	نالو مرض جو	نالو سنڌي
استرخاء	کير وٽين عضو جو	آماس	عضو ۾ سوچ ٿيڻ
احتلاج	عضو جو ٽڪر ڪرڻ	احتباس البول	پيشاب بند ٿيڻ
اورام	عضو جو سڃڻ	اليتين	پيسلا
احتباس	بند ٿيڻ	اعوجاج	آلت جو ڌڪو ٿيڻ
اكتحال	سرمون اڪين ۾ وجهڻ	استرخاء الشرج	توردي اراده اچڻ
اکحل	نالو نبض جو	ايلاوس	تور وڌي ۾ اچڻ
استفاح	عضو جو ٽوڪڻ	انقلاب معده	ٻاٺي بعد ڪم ۾ اچڻ
استساق	زڪري سڪڻ	اذخ القلب	هين جو پي پوڻ
اختلاط	ٻاٺو ڳاٺهائڻ	احقاق الهده	تقريب ۾ پوڻ
انف	سڪڻ	انقلاب الاذن	ڪن تي پوڻ
انصباب	دوائن وٺڻ يا پيئڻ	انفجار الاذن	ڪن ٽٽڻ يا ٽٽڻ
اذن	ڪن	النصا الحنئين	پيشاب جو ڌڪو پوڻ

حرف الالف